

การควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในระหว่างสอบสวน

นางสาวกอบพร พัฒนอมร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-2601-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE JUVENILE DETENTION IN THE PENDING INVESTIGATION PROCESS

Miss Korpporn Pattana-amorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

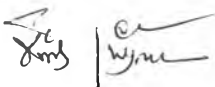
Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2601-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในระหว่าง สอบสวน
โดย	นางสาวกอบพร พัฒนอมร
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรราวดี อังค์สุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร. จิรนิติ หะวานนท์

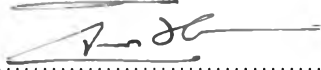
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิติพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรราวดี อังค์สุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. จิรนิติ หะวานนท์)

..... กรรมการ
(นายชนพิชญ์ มูลพฤกษ์)

..... กรรมการ
(พลตำรวจตรีชัชวาลย์ สุขสมจิตร)

กอบพร พัฒนอมร : การควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในระหว่าง
สอบสวน. (THE JUVENILE DETENTION IN THE PENDING INVESTIGATION PROCESS)

อ. ที่ปรึกษา: ผศ. อมราวดี อังค์สุวรรณ, อ. ที่ปรึกษาร่วม: อ.ดร.จิรนิติ หะวานนท์ 87 หน้า.
ISBN 974-53-2601-1.

ประเทศไทยได้แยกการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กออกจาก
กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับผู้ใหญ่ให้อยู่ภายใต้การพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว
โดยจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ซึ่งต่อมาได้
ปรับปรุงเขตอำนาจและจัดตั้งเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็น
สำคัญ

การควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในระหว่างสอบสวนนั้น
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534
มาตรา 50 กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจควบคุมเด็กหรือเยาวชนเพื่อถามปากคำภายในสี่สิบสี่ชั่วโมง
นับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน แล้วให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชน
นั้นไปยังสถานพินิจ โดยให้ผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้พิจารณาว่าจะควบคุมเด็กหรือจะปล่อยชั่วคราว
ทั้งนี้ ตลอดเวลา 50 ปีเศษ นับแต่มีการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 การควบคุมเด็กหรือเยาวชน
ดังกล่าวแทนที่จะเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนกลับเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพและ
เป็นผลร้ายแก่เด็กหรือเยาวชนยิ่งกว่าผู้ใหญ่ เพราะภายในระยะเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงดังกล่าว เด็กหรือเยาวชน
ไม่ได้รับสิทธิขอปล่อยชั่วคราว

ผลการศึกษาพบว่า หากแก้ไขกฎหมายให้อำนาจพนักงานสอบสวนที่จะพิจารณาปล่อยชั่วคราวเด็ก
หรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในระหว่างสอบสวนเช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ ประเทศ
สหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น ก็จะเป็นประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและ
สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีด้วย

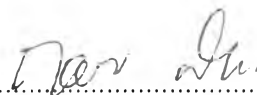
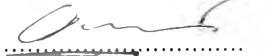
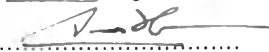
สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4686201734 : MAJOR LAW

KEY WORD: JUVENILE / DETENTION / INVESTIGATION

KORPPORN PATTANA-AMORN : THE JUVENILE DETENTION IN THE PENDING INVESTIGATION PROCESS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. AMARAVADEE ANGKASUWAN, THESIS COADVISOR : LECT. CHIRANIT HAVANOND, S.J.D.,
87 pp. ISBN 974-53-2601-1.

Thailand has divided criminal justice system into two categories: general justice system and juvenile justice system. According to this procedure, the Juvenile Court was established in 2494 B.E. and was amended its jurisdiction afterward, which has been called the Juvenile and Family Court since 2534 B.E. This court's main aim is to protect and represent children's rights as much as possible.

The juvenile detention in the pending investigation process according to the Juvenile and Family Court Act B.E. 2534 section 50 requires the inquiry official to finish his questioning of the juvenile within 24 hours from the time of the later's arrival at the office of the inquiry official. After the inquiry has been done by the inquiry official, the juvenile shall be sent to the Observation and Protection Centre. The director of the Observation and Protection Centre may keep him or her in custody at the Observation and Protection Centre, or may release him or her temporarily.

After the Juvenile and Family Court has been founded for over 50 years, it indicates that the juvenile law regarding custody for juvenile does not (actually) protect juvenile's rights. Conversely, the custody derogates juvenile's rights and causes some disadvantages to juvenile rather than to an adult. This is because juvenile do not have a right to be temporarily released within 24 hours after starting custody.

The case study shows that it would be useful for juvenile and also compliance to the Constitution and the Child's Right Convention, in which Thailand is a member state in case that the Juvenile Act was modified to give a power to a police officer during the investigation to considerably temporarily release juvenile charged with criminal case the same as ones in the United Kingdom, United States of America and Japan.

Field of study.....Laws.....

Student's signature.....

Academic year...2005.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมราวดี อังค์สุวรรณ และท่าน ดร.จิรนิติ หะวานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้กรุณา สละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสอง เป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ ประธานกรรมการ วิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์ธนพิชญ์ มูลพฤกษ์ และท่านพลตำรวจตรีชัชวาลย์ สุขสมจิตร กรรมการ วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้อำลัใจและให้การสนับสนุน จนจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย และขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่มีได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ด้วย.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	5
2 ทฤษฎีว่าด้วยสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง การควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องการว่ากระทำความผิดอาญา.....	7
2.1 ทฤษฎีว่าด้วยสาเหตุของการกระทำผิดของเด็ก.....	7
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดสากลที่เกี่ยวกับการควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องการว่า กระทำความผิดอาญา.....	21
2.2.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก.....	23
2.2.2 กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการ บริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎกรุงปักกิ่ง).....	29
2.3 กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน ในระหว่างสอบสวน.....	33
2.3.1 ประเทศอังกฤษ.....	33
2.3.1.1 ประวัติและความเป็นมาของศาลเยาวชนและครอบครัวใน ประเทศอังกฤษ.....	33
2.3.1.2 อำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว.....	33

2.3.1.3 การจับกุมเด็กและเยาวชน.....	34
2.3.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	34
2.3.2.1 ประวัติและความเป็นมาของศาลคดีเด็กและเยาวชน ในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	34
2.3.2.2 อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน.....	35
2.3.2.3 การจับกุมเด็กและเยาวชน.....	35
2.3.3 ประเทศญี่ปุ่น.....	38
2.3.3.1 ประวัติและความเป็นมาของศาลครอบครัวในประเทศญี่ปุ่น	38
2.3.3.2 อำนาจของศาลครอบครัว.....	38
2.3.3.3 การจับกุมเด็กและเยาวชน.....	39
3 การควบคุมเด็กหรือเยาวชนในระหว่างสอบสวน.....	40
3.1 ความหมายของคำว่า “ผู้ต้องหา” และ “การควบคุม”.....	40
3.2 การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.....	46
3.3 ประวัติและความเป็นมาของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534.....	50
3.3.1 เหตุผลและความมุ่งหมายในการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว...	50
3.3.2 ประวัติของศาลเยาวชนและครอบครัวของไทย.....	51
3.3.3 ศาลเยาวชนและครอบครัวในปัจจุบัน.....	53
3.4 การควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนในระหว่างสอบสวนตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534.....	54

บทที่	หน้า
4 วิเคราะห์ปัญหาการควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ในระหว่างสอบสวน.....	61
4.1 กรณีศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่า กระทำความผิดอาญาในระหว่างสอบสวน.....	61
4.1.1 กรณีศึกษาที่ 1 เรื่องเด็กขี้อวดจักรยานเฉี่ยวชนกับรถแท็กซี่.....	61
4.1.2 กรณีศึกษาที่ 2 เรื่องเด็กขโมยสินค้าในร้านเจ๊เลี้ยง.....	62
4.1.3 กรณีศึกษาที่ 3 เรื่องเด็กเล่นพริกป่น.....	63
4.2 ปัญหาด้านระยะเวลาการควบคุม.....	64
4.3 ปัญหาด้านสถานที่.....	66
4.4 ปัญหาด้านอำนาจของผู้อำนวยการสถานพินิจ.....	67
4.5 วิเคราะห์แนวทางการควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ในระหว่างสอบสวนของไทยและต่างประเทศ.....	69
4.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่า กระทำความผิดอาญา.....	69
4.5.2 องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเด็กหรือเยาวชนในระหว่าง สอบสวน.....	71
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	75
5.1 บทสรุป.....	75
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	79
รายการอ้างอิง.....	81
ภาคผนวก.....	85
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	87